

lasteklart med det resultat, at liggetiden begynder at løbe fra arbejdstidens begyndelse næste arbejdsdag. Måtte bortfragteren vente til skibet var kommet på lastepladsen, ville liggetiden først begynde at løbe fra middagspausens ophør næste dag. Bortfragteren bærer imidlertid risikoen for, at skibet faktisk er lasteklart på lastepladsen, inden det tidspunkt, han har meldt, at det vil være lasteklart fra, jf. *stk. 2, andet punktum*.

Bestemmelserne i *stk. 3* om, hvem meldingen skal gives til m.v. ligner den gældende sølovs § 82, men med flere forskelle. For det første fremhæves det i udkastet ydeligere, at meldingen principielt skal gives til aflasteren. For det andet bestemmes det, at meldingen subsidiært skal gives til befragteren, når aflasteren ikke er at træffe, samtidig med at bestemmelsen i den gældende sølovs § 82, *stk. 1*, andet punktum in fine om kundgørelse, når aflasteren har ukendt opholdssted, er udeladt. - Meldingen er givet, når den er afsendt på hensigtsmæssig måde, f.eks. ved telex, telefon, brev eller bud. Udkastet kræver ikke, at meldingen er skriftlig.

Stk. 4 ligner den gældende sølovs § 82, *stk. 3*, men med den forskel, at kriteriet »senest kl. 16 den foregående arbejdsdag« er erstattet med kriteriet »senest en time før kontortidens ophør arbejdsdagen før«, som bedre tager højde for ændringer i den almindelige arbejdstid, lokale variationer m.v. - Med »middagspausen« forstås den pause, det er almindeligt at have midt på arbejdsdagen (»frokostpause«).

Til § 324. Hindringer

§ 324 svarer til den gældende sølovs §§ 83 til 84.

Selv om skibet ikke kan lægges på lastepladsen, kan det efter *stk. 1, første punktum* meldes klart til lastning med den virkning, at liggetiden begynder at løbe, hvis årsagen er »hindring på rejsebefragterens side«. Udformningen i udkastet afviger noget fra den gældende sølovs § 83, *stk. 1*, men indholdsmæssigt svarer det til den gældende sølov, jf. nærmere Johs. Jantzen: Håndbok i Godsbefordring til Sjø, Fabritius & Sønners forlag, Oslo 1951, 2 utg. ved Nils Dybwad, s. 103 i f - 104.

Efter *andet punktum* kan bortfragteren for det første melde skibet klart til lastning, selv om det ikke kan lægges på lastepladsen på grund af trafikophobning (»congestion«) og for det andet melde det klart til lastning på grund af andre hindringer, som bortfragteren »ikke med rimelighed« kunne have taget i betragtning på aftaletidspunktet. I modsætning til den gældende sølovs § 83, *stk. 2*, kan bortfragteren melde skibet klart til lastning, selv om han kunne have taget trafikophobning med i betragtning på aftaletidspunktet. Baggrunden for denne ændring er, at befragteren gennemgående vil være den af parterne, som bedst kender risikoen for trafikophobning i lastehavnen. For bortfragteren kan havnen lettere være ukendt. Når bestemmelsen ikke skal gælde stykgodstransport, finder udvalget det derfor ubetænkeligt at opstille en objektiv regel om, at befragteren bærer risikoen for trafikophobning, se også § 322, *stk. 2*, nr. 3. En objektiv regel har den fordel, at det ikke længere bliver afgørende, om bortfragteren med rimelighed kunne tage ophobningen i betragtning. Det kan ofte være vanskeligt. For andre hindringer end trafikophobning er imidlertid dette vilkår opretholdt. Udkastet sonderer ikke mellem, hvorvidt bestemt lasteplads er aftalt (»berth charter«) eller ikke (»port charter«). I begge tilfælde kan bortfragteren melde skibet klart til lastning, selv om trafikophobning m.v. hindrer det i at komme frem til lastepladsen. Ud fra de konkrete omstændigheder omkring den enkelte aftale er det imidlertid muligt, at en aftale om bestemt lasteplads må forstås således, at det er bortfragteren, som skal bære risikoen for, at skibet kan nå frem.

Stk. 2 er i overensstemmelse med den gældende sølovs § 84.

Til § 325. Overliggetid

Den gældende sølovs § 85 fastsætter overliggetiden til halvdelen af liggetiden, men ved helbefragtning mindst tre dage. Efter udvalgets mening bør lovens udgangspunkt - i overensstemmelse med international praksis - være at overliggetidens længde fastsættes ud fra befragterens behov for at få fuldført lastningen, medmindre aftalen selv angiver længden, jf.